22. izredna seja Državnega sveta RS

Sre, 29.10.2025 - 20:09
Natisni

Državni svet na 22. izredni seji o predlogu odložilnega veta na Zakon o psihoterapevtski dejavnosti in pobudah glede nujnosti sistemskega odziva države na zaostrene varnostne in socialne razmere v jugovzhodni Sloveniji

Ljubljana, 29. oktober 2025 – Državni svet Republike Slovenije je na pobudo Interesne skupine negospodarskih dejavnosti na 22. izredni seji odlo?al o predlogu odložilnega veta na Zakon o psihoterapevtski dejavnosti (ZPtD), ki ga je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 35. seji 23. oktobra 2025. Svetniki so predlog odložilnega veta s 13 glasovi ZA in 11 glasovi PROTI podprli.

Predlog veta je predstavil državni svetnik Jožef Škol?, ki je poudaril, da je interesna skupina vložila predlog odložilnega veta, ker zakonskim rešitvam, ki jih spremljajo resni strokovni, sistemski in eti?ni pomisleki, nasprotuje ve?ji del zdravstvene stroke. Spomnil je, da je bilo ob obravnavi predloga zakona na skupni seji pristojne Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ter zainteresirane Komisije za izobraževanje, kulturo, znanost, šport in mladino ugotovljeno, da med deležniki v sistemu sicer obstaja širše soglasje, da je podro?je psihoterapije v Sloveniji nujno urediti na sistemski na?in, a se pogledi na ustrezno ureditev bistveno razlikujejo.

Klini?ni psihologi, psihiatri in pedopsihiatri opozarjajo, da je bil predlog zakona pripravljen brez širše strokovne razprave in da uvaja rešitve, ki lahko ogrozijo varnost pacientov, prora?un in kakovost zdravstvene obravnave. Sporna je predvsem opredelitev psihoterapije kot zdravstvene dejavnosti, saj zabriše mejo med svetovanjem in zdravljenjem duševnih motenj ter ustvarja vzporedni, pomanjkljivo urejen zdravstveni sistem.

Zakon po mnenju predlagateljev veta dolo?a prenizke standarde usposobljenosti psihoterapevtov, saj omogo?a, da kandidati brez strokovnega izpita in pripravništva po kratkem usposabljanju delujejo samostojno, kar predstavlja tveganje za zdravje ljudi. Predlagatelji opozarjajo, da zakon ne postavlja jasne lo?nice med preventivo, svetovanjem in zdravljenjem ter je v nasprotju z Resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028. Pomisleki se nanašajo tudi na finan?no izvedljivost – po ocenah ZZZS bi bilo potrebnih 20–40 novih timov psihoterapevtov letno, za kar pa ni zagotovljenih sredstev.

Zakon so zavrnili ali do njega izrazili resne pomisleke številni strokovni organi in institucije – med drugim ve? kot 40 razširjenih strokovnih kolegijev, klini?ni centri, Zdravniška zbornica Slovenije, strokovna združenja, pedagoške in filozofski fakulteti ter celo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje RS.

Predlagatelji odložilnega veta so spomnili, da je bilo na skupni seji komisij poudarjeno, da zakon neprimerno vklju?uje psihoterapijo v šolski prostor, kjer že delujejo svetovalne službe, poleg tega pa predvideva njeno širitev v druge javne sisteme, na primer socialno varstvo, pravosodje, obrambni sektor in druge javne službe, ki že imajo vzpostavljene svoje strukture, službe in programe, namenjene psihosocialni podpori. Menijo, da bi bilo podro?je psihoterapije bolje urediti v obliki svetovalne pomo?i v primeru duševnih stisk izven zdravstva, medtem ko bi psihoterapijo kot zdravljenje duševnih motenj izvajali le zdravstveni delavci z ustrezno medicinsko ali psihološko izobrazbo.

Na podlagi navedenih argumentov so državne svetnice in svetniki sprejeli zahtevo, naj Državni zbor Republike Slovenije ponovno odlo?a o Zakonu o psihoterapevtski dejavnosti (ZPtD).

Pod drugo to?ko dnevnega reda je Državni svet Republike Slovenije obravnaval pobude državnega svetnika Marka Lotri?a glede nujnosti sistemskega odziva države na zaostrene varnostne in socialne razmere v jugovzhodni Sloveniji.

Pobude se glasijo:

- Vlada Republike Slovenije naj na podlagi aktivnega sodelovanja z lokalnimi skupnostmi nemudoma pristopi k reševanju zaostrenih varnostnih razmer na podlagi strogega izvajanja predpisov ter pooblastil v zvezi z nevarnostmi, ki jih predstavljajo deviantni posamezniki in organiziran kriminal na obmo?ju jugovzhodne Slovenije. Poudarek naj se da reševanju klju?nih odprtih vprašanj, ki se dotikajo spoštovanja pravnega reda in s tem povezanega zagotavljanja varnosti ter varovanja zdravja, življenja in premoženja.
- Vlada Republike Slovenije naj aktivno pristopi k reševanju vprašanja socializacije romskih otrok in njihovega vklju?evanja v izobraževalni proces ter spodbujanja delovne aktivnosti pripadnikov romske skupnosti z namenom zagotavljanja lastnih legalnih virov preživetja. Pri tem naj se zagotovi strogo izvajanje predpisov s podro?ja urejanja trga dela in socialnih transferjev, kar bo lahko v najve?ji možni meri delovalo odvra?alno z vidika trenutnega izkoriš?anja sistema pravic iz javnih sredstev ter izvrševanja kaznivih dejanj.
- Vlada Republike Slovenije naj vzpostavi posebno koordinacijsko telo na ravni države, s sedežem v eni izmed lokalnih skupnosti s podro?ja jugovzhodne Slovenije, z namenom hitrejšega medresorskega usklajevanja in priprave kriznih ukrepov ter aktivnejšega in neposrednega povezovanja z in med lokalnimi skupnostmi pri iskanju specifi?nih in posameznemu lokalnemu okolju prilagojenih rešitev.
- Državni zbor Republike Slovenije naj ob obravnavi predlogov zakonskih aktov, katerih cilj je prepre? evanje nasilja in kaznivih dejanj, ter boljše vklju?evanje pripadnikov romske skupnosti med ve?insko prebivalstvo, upošteva trenutno izredno zaskrbljujo?e stanje in si, ne glede predlagatelja ukrepov, prizadeva za sprejem nujno potrebnih ukrepov v najkrajšem možnem ?asu.

V obrazložitvi pobude je spomnil, da varnostne in socialne razmere v jugovzhodni Sloveniji že dalj ?asa presegajo lokalne okvire in predstavljajo resno vprašanje nacionalne varnosti ter zaupanja prebivalcev v pravno državo. Kljub dolgoletnim opozorilom lokalnih skupnosti in Državnega sveta država še ni vzpostavila u?inkovitega sistemskega odziva.

Lotri? je pojasnil, da so Državni svet in njegove komisije ve?krat podprli pozive županov enajstih ob?in JV Slovenije ter njihove zakonodajne pobude (avgust 2023), ki so naslavljale podro?ja socialne politike, trga dela, izobraževanja in vozniških dovoljenj. Kljub podpori Državnega sveta so bili predlogi v Državnem zboru ve?inoma zavrnjeni ali sprejeti v okrnjeni obliki, vlada pa obljubljenih alternativnih zakonodajnih rešitev do danes ni pripravila. Podobno neuspešne so bile tudi novejše pobude poslanske skupine NSi (2025), ki so bile sprejete le delno.

Kljub temu, da so bile pobude delno ali okrnjeno sprejete, razmere ostajajo kriti?ne, kar je nedavno potrjeno s tragi?nim dogodkom v Novem mestu.

Nedavno dogajanje v Novem mestu, ki je imelo za posledico smrt posameznika, je ve? kot jasno pokazalo na to, da so trenutno veljavni ukrepi neu?inkoviti in da je bilo izgubljenega že preve? ?asa, v katerem bi se lahko mirneje iskalo ustrezne rešitve, na kar so lokalne skupnosti JV Slovenije, predvsem pa njihovi župani, opozarjali že leta. Zdaj preostane zgolj še iskanje kriznih ukrepov, s katerimi se nikakor ne sme odlašati.

U?inkovito reševanje razmer v JV Sloveniji je klju?no tudi za ohranitev zaupanja državljanov v pravno državo in enakost vseh pred zakonom. Država mora zagotoviti, da se noben del prebivalstva ne po?uti zapuš? enega ali brez zaš?ite.

Zato Državni svet Republike Slovenije Vlado Republike Slovenije in Državni zbor Republike Slovenije poziva, da v skladu s svojimi pristojnostmi aktivno pristopita k reševanju nastalih razmer, saj je vsakršno odlašanje s konkretnimi in u?inkovitimi ukrepi z vidika razvite sodobne družbe, ki poudarja ni?elno toleranco do nasilja in zagovarja pravi?nost ter enako obravnavo vseh državljank in državljanov, nesprejemljivo.

Ob za?etku izredne seje so se državni svetniki spominu na pokojnega Aleša Šutarja poklonili z minuto molka. Pri obravnavi druge to?ke dnevnega reda je državne svetnike nagovoril tudi župan Mestne ob?ine Novo mesto mag. Gregor Macedoni.

Posnetek seje je dostopen na povezavi: https://www.youtube.com/watch?v=VfLDLDxY8SE